

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่ปรับเปลี่ยนเร็วและ สลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้นจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่เหมาะสมโดย เสริมสร้างความแข็งแกร่งของโครงสร้างของระบบต่างๆในประเทศให้มีศักยภาพ แข่งขันได้ใน กระแสโลกาภิวัตน์ และฐานความรู้ให้เป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆได้อย่างรู้เท่าทัน ควบคู่กับการกระจายการพัฒนาที่เป็นธรรม และเสริมสร้างความเท่าเทียมกันของกลุ่มคนใน สังคม และความเข้มแข็งของชุมชนในท้องถิ่น พร้อมทั้งฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ คุณภาพสิ่งแวดล้อมให้คงความสมบูรณ์เป็นรากฐานการพัฒนาที่มั่นคงและเป็นฐานการ ดำรงวิถีชีวิตของชุมชนและสังคมไทยตลอดจนการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ ประเทศทุกระดับอันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่มั่นคงและยั่งยืนสามารถดำรงอยู่ใน ประชาคมโลกได้อย่างมีเกียรติภูมิและศักดิ์ศรี โดยเริ่มจากการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้ มีคุณธรรม และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนว การพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน (สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549 : 78) ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของ ชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการ คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.2551 : ความ นำ)

การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้านั้น การพัฒนาคนเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาตั้งแต่วัยเด็ก ตามนโยบายและแผนการศึกษาปฐมวัย (0 – 5 ปี) พุทธศักราช 2545 – 2549 การพัฒนาคุณภาพมนุษย์ที่ยั่งยืนและป้องกันปัญหาสังคมในระยะ

ยาวจำเป็นต้องพัฒนาตั้งแต่ปฐมวัย โดยเน้นครอบครัวเป็นแกนหลักและชุมชนเป็นรากฐานที่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ในการพัฒนาอบรมเลี้ยงดูเด็กทุกชั้นตอน โดยให้ความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัย ว่าเป็นการพัฒนามนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องเรียนตั้งแต่อยู่ในครรภ์ ช่วงปฐมวัยและต่อเนื่องตลอดชีวิต หลักวิชาและการวิจัยได้แสดงว่าปัจจัยแวดล้อมและการเลี้ยงดูที่เหมาะสมสามารถเปลี่ยน โครงสร้างและประสิทธิภาพการทำงานของมนุษย์ได้ เวลาที่จำเป็นและสำคัญที่สุดในการพัฒนาสมองคือ ในช่วง 5 ปีแรกของชีวิต การพัฒนามนุษย์ที่ยั่งยืนและป้องกันปัญหาของสังคมในระยะยาว จำเป็นต้องพัฒนาตั้งแต่ปฐมวัย โดยเน้นให้ครอบครัวเป็นแกนหลักและชุมชนเป็นรากฐานที่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการพัฒนาเลี้ยงดูเด็กทุกชั้นตอน แนวคิดในการพัฒนาเด็กเพื่อให้มีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลนับตั้งแต่ปฏิสนธิ จวบจนเจริญวัย จำเป็นต้องมีการตื่นตัวและผนึกกำลังกันทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมกัน ส่งเสริมครอบครัวให้พ่อแม่มีความรัก มีความรู้ สามารถเลี้ยงดูเด็กได้ถูกวิธี ผู้ดูแลเด็ก ครู รวมถึงเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เจริญเติบโตพัฒนาไปในทางที่พึงประสงค์บุคคลเหล่านี้ต้องมีหลักวิชาและทักษะที่ถูกต้องในการเลี้ยงดูเด็ก(กรมวิชาการ.2546ก : 5)

จากแนวนโยบายของรัฐบาล ได้พัฒนาหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม(กรมวิชาการ.2546ข : 3-4)

เด็กปฐมวัยใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเมื่อเขาได้ทำกิจกรรมและมีปฏิสัมพันธ์ต่อบุคคล กระบวนการทางสังคมทำให้เด็กได้แลกเปลี่ยนความคิดเป็นภาษาพูดและการแสดงผลงานทางความคิดด้วยการวาดภาพ รับรู้และเข้าใจเรื่องต่างๆจากการฟังและการอ่าน เด็กมีความพร้อม

และความสามารถที่จะเรียนรู้ภาษาตามระดับพัฒนาการและความแตกต่างระหว่างบุคคล เด็กจะเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมายจากประสบการณ์ตรงและการเลียนแบบ เด็กใช้ภาษาโดยการพูดได้อย่างมีศรัทธา เรียนภาษาโดยวิธีธรรมชาติ นอกจากนี้เด็กเรียนรู้ภาษาจากกิจวัตรประจำวัน เช่น การสนทนา การเล่น ฟังนิทาน ร้องเพลง อ่านหนังสือต่างๆ อธิบายหรือตอบสิ่งที่เด็กพบเห็น เด็กเรียนรู้ภาษาจากครอบครัวอย่างเป็นธรรมชาติ มิได้เป็นการจงใจสอนภาษาเป็นทางการ เด็กจะไม่รู้สึกว่าเป็นการยากลำบากที่จะเรียนรู้ภาษา เด็กใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมาย เช่นบอกความต้องการออกคำสั่ง แสดงอารมณ์ แสวงหาความรู้โดยการถามและนำเสนอด้วยการเล่าเรื่อง เด็กปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นเรียนรู้ภาษาสามารถเรียนรู้ได้ด้วยความรวดเร็ว คล่องแคล่ว ใช้ภาษาได้อย่างเชี่ยวชาญและสามารถอ่านด้วยความเข้าใจ และภาษาของเด็กในบริบทสังคมวัฒนธรรม แนวคิดนี้ทำให้มีการปรับเปลี่ยนการสอนภาษาที่ส่งผลให้เด็กมีความสนใจ เกิดแรงจูงใจที่จะเรียนรู้ภาษาได้ดีขึ้นเพราะสิ่งที่เรียนมีความหมายและไม่เกิดความรู้สึกว่าการเรียนภาษาเป็นเรื่องยากลำบาก การส่งเสริมให้พ่อแม่อ่านหนังสือให้ฟังเป็นประจำจะสามารถอ่านหนังสือออกก่อนเข้าเรียนชั้นประถมปีที่หนึ่ง โดยเด็กอ่านออกด้วยตนเองไม่ใช่การสอนอย่างจงใจของพ่อแม่ (อัญชติ ไสยวรรณ.2553 : 1-2) ดังที่ กุลยา ตันติผลาชีวะ ได้กล่าวถึงเรื่องการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยไว้ว่า การอ่านเป็นอีกทักษะที่เด็กปฐมวัยยังทำไม่ได้ เพราะการอ่านเกิดจากการสะกดคำ สะกดเสียง ความคิดของเด็กวัยนี้ยากที่เด็กจะออกเสียง และวาดภาพในมโนสำนึก ได้เกินขั้นการคิดและการเรียนรู้ตามวัยของเด็กแต่มีผู้คิดวิธีจัดการเรียนการสอนเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของเด็กเรียกว่าวิธีการเรียนภาษาโดยเน้นพื้นฐานประสบการณ์ (Whole language) หลักการสอนอ่านของเด็กเริ่มจากให้เด็กเห็นคำ เข้าใจความหมาย แล้วสร้างความคุ้นเคยด้วยการเห็น การอ่านและฝึกทำ จะทำให้เด็กพัฒนาความสามารถในการอ่านได้ ลำดับขั้นการอ่านของเด็กมีดังนี้ รู้จักคำ เคยเห็น เคยอ่านคำ เคยใช้คำ เคยพูด เข้าใจคำและความหมาย พัฒนาการคำศัพท์ ความเข้าใจ สนใจคำ จำได้ สามารถอ่านคำที่จำได้จากตัวเขียน เด็กจะสามารถอ่านได้ต้องมีการฝึกใช้คำในกิจกรรมการพูด การเล่าเรื่อง และเล่นคำคล้องจอง

การเขียนเป็นทักษะที่ต้องผ่านกระบวนการทางความคิดหลายขั้นตอน ตั้งแต่การรวบรวมความคิด การลำดับเรื่อง และการเลือกสรรถ้อยคำในการถ่ายทอดออกมาเป็นข้อความที่สามารถสื่อความหมายได้ตรงความต้องการทักษะการเขียนจะต้องอาศัยความเข้าใจโครงสร้างภาษาอย่างถูกต้อง รู้ศัพท์ ลํานวน รูปแบบ ประโยค ไวยากรณ์ และเช่นเดียวกับทักษะอื่นๆ ผู้เรียนจะต้องหมั่นฝึกฝนและหัดเขียนอยู่เสมอ นอกจากนั้นการเขียนและการอ่านเป็นทักษะที่

เชื่อมโยงกัน หากผู้เรียนมีประสบการณ์ในการอ่านมาก ก็จะได้เห็นรูปแบบวิธีเขียน แนวคิด ในการสื่อสารของผู้เขียนซึ่งจะช่วยทำให้มีแบบอย่างทางการเขียนสำหรับตนเองมากขึ้นด้วย (โรงเรียนวัดนิเวศวิทยา 7. 2554 : เว็บไซค์) และประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้ เรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า ผ่านการคิด การใช้ภาษา และการเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก เขียนภาพ เขียนขีดเขียน เขียนคล้ายตัวอักษร เขียนเหมือนสัญลักษณ์ เขียนชื่อตนเอง (กรมวิชาการ.2546ช : 3-4) สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า การเขียนของเด็กที่มีอายุน้อยกว่า 6 ปี เป็นการเขียนในลักษณะการจับปากกา หรือดินสอแล้วลากไปมาในกระดาษ และเด็กสามารถบอกได้ว่าสิ่งนั้นคืออะไร และสามารถเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้ (นิตยา ประพฤติกิจ.2536 : 161-177)

จากบริบทโรงเรียนบ้านบึงเม่นหนองคูซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ผลจากรายงานของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ) รอบที่ 3 โรงเรียนบ้านบึงเม่นหนองคูพบว่าพัฒนาการด้านสติปัญญา ของเด็กปฐมวัยในด้านการอ่านและการเขียน มีพัฒนาการอยู่ในระดับพอใช้และจากรายงานประจำปีของสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ประจำปีการศึกษา 2555 (เอกสารลำดับที่ 4) พบว่า มาตรฐานที่ 4 เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 มีทักษะภาษาเหมาะสมกับวัย มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 73.75 ซึ่งน้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนดนอกจากนี้ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2555 มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ทั้งตัวบ่งชี้ที่ 1 สนทนา ได้ตอบ/เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ และตัวบ่งชี้ที่ 2 อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ ผลการประเมินมีพัฒนาการระดับปานกลาง

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้วิธีการที่ผู้วิจัยสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาได้มีหลายวิธีแต่ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนระดับปฐมวัย มีแนวคิดที่จะพัฒนาหนังสือประกอบภาพเนื่องจากเด็กชอบดูภาพมากกว่าอ่านเรื่อง เมื่อเด็กเปิดหนังสือภาพจะเป็นสิ่งแรกที่เด็กดูและจะดูทุกอย่างในภาพอย่างละเอียดลออ เด็กที่อ่านหนังสือออกหรือยังอ่านหนังสือไม่ได้ ไม่ใช่สิ่งสำคัญเลยเพราะเด็กอ่านเรื่องจากภาพ (วิริยะ สิริสิงห. 2551 :21) และหนังสือประกอบภาพมีภาพช่วยให้เด็กเรียนอ่านทางสายตา เด็กจะใช้สายตาอ่านภาพที่สัมพันธ์กับคำ หรืออ่านบัตรคำประกอบภาพ พอรู้จักเรียกภาพก็จะสามารถอ่านคำนั้นได้ การอ่านโดยวิธีนี้ ภาพประกอบจึงเป็นหัวใจสำคัญที่จะช่วยในการอ่านได้แก่ การอ่านภาพ อ่านคำ อ่านคำประกอบภาพ และอ่านประโยคสั้นๆ ได้มีอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของหนังสือประกอบภาพจึงได้พัฒนาหนังสือ จำนวน 5

เรื่อง มาเสริมในการจัดประสบการณ์ เพื่อเตรียมความพร้อมด้านการอ่านและการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในด้านการเขียนสำหรับเด็กวัย 4-7 ปี จะมีพัฒนาการด้านการเขียน โดยการขีดเขียนนั้นเริ่มมีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นการเริ่มต้นสื่อสารด้วยภาพ เด็กเริ่มสร้างแบบในการวาดของตน แบบแผนหรือสัญลักษณ์แรกที่เด็กเริ่มทำ ได้แก่ คน เพราะเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวเด็ก ดังนั้นหนังสือประกอบภาพที่สร้างขึ้นจึงมีส่วนเสริมให้เด็ก เขียนสัญลักษณ์ เขียนคำ และเขียนประโยคสั้นๆ ได้ ทั้งนี้ผลจากการวิจัยการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านและการเขียน โดยใช้หนังสือประกอบภาพของเด็กปฐมวัยจึงเป็นแนวทางให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์ เพื่อให้เด็กนักเรียนมีพัฒนาการที่สูงยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาหนังสือประกอบภาพเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการอ่านและการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาคำค้นนี้ประสิทธิผลด้านการอ่านและการเขียน โดยใช้หนังสือประกอบภาพสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2
3. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมด้านการอ่านและการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ โดยใช้หนังสือประกอบภาพ
4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ในด้านการอ่านและการเขียน โดยใช้หนังสือประกอบภาพสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ผ่านการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านและการเขียน โดยหนังสือประกอบภาพ มีความพร้อมสูงกว่าก่อนการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านและการเขียน โดยใช้หนังสือประกอบภาพ

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 16 คน จาก 1 ห้องเรียน ในปีการศึกษา 2556 โรงเรียนบ้านบึงเม่นหนองคู ตำบลวังเพิ่ม อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดขอนแก่นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ หนังสือประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพร้อมทางด้านการอ่านและการเขียนประกอบด้วย

2.2.1 ความพร้อมด้านการอ่าน ได้แก่

- 1) การอ่านภาพ
- 2) การอ่านคำประกอบภาพ
- 3) การอ่านคำ
- 4) การอ่านประโยคสั้นๆ
- 5) การเขียนสัญลักษณ์
- 6) การเขียนคำ
- 7) การเขียนประโยคสั้นๆ

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านและการเขียน ได้แก่ การอ่านภาพ การอ่านคำประกอบภาพ การอ่านคำ และการอ่านประโยคสั้นๆ ด้านการเขียน ได้แก่ การเขียนสัญลักษณ์ การเขียนคำ และการเขียนประโยคสั้นๆ โดยใช้หนังสือประกอบภาพ สำหรับชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 5 เรื่อง ดังนี้

- 3.1 เรื่องแดง โมเด็กดี
- 3.2 เรื่องจ๊ะเอ๋กระต่ายน้อย
- 3.3 เรื่องความสุขของแมงน้อย
- 3.4 เรื่องมันเทศของยายอ้วน
- 3.5 เรื่องข้าวกล่องของหนู หนู

4. ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 5 สัปดาห์ โดยจัดกิจกรรมทุกวันในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ใช้เวลาวันละ 60 นาที ทดลองทั้งสิ้น 25 ครั้ง ตามแผนการจัดประสบการณ์การเตรียมความพร้อมด้านการอ่านและการเขียน โดยใช้หนังสือประกอบภาพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเตรียมความพร้อมหมายถึง การที่เด็กมีพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจสังคม และสติปัญญา เพียงพอที่จะรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้โดยไม่มีสิ่งใดเป็นอุปสรรคก่อให้เกิดความพึงพอใจในการกระทำนั้น ๆ ยังให้บังเกิดผลที่ดีต่อตัวเองและการเรียนรู้
2. ด้านการอ่าน หมายถึง กระบวนการพัฒนาทักษะการรับรู้ความหมายของคำ สัญลักษณ์ความรู้ความคิดความรู้สึกและจินตนาการของผู้เขียน โดยสิ่งสำคัญคือความเข้าใจในการอ่าน ได้แก่
  - 2.1 การอ่านภาพ หมายถึง การแปลความหมายของภาพที่ได้ดูออกมาเป็นถ้อยคำและความคิด
  - 2.2 การอ่านคำประกอบภาพ หมายถึง การแปลงภาพเป็นคำพ้องู้อักเรียกภาพก็จะสามารถอ่านคำนั้นได้
  - 2.3 การอ่านคำ หมายถึง การรับรู้ความหมายของคำ และสัญลักษณ์
  - 2.4 การอ่านประโยคสั้นๆ หมายถึง การอ่านคำที่เชื่อมกันทำให้มีความหมายลึกซึ้ง และทำให้ผู้อ่านเข้าใจในเรื่องง่ายขึ้น
3. การเขียน หมายถึง การจัดประสบการณ์ กระบวนการเพื่อให้เด็กเกิดความพร้อมในด้านการเขียน การลากเส้นตามทิศทาง ได้แก่ การเขียนสัญลักษณ์ การเขียนคำ และการเขียนประโยคสั้นๆ ได้อย่างเต็มศักยภาพและเหมาะสมกับวัย
  - 3.1 การเขียนสัญลักษณ์ หมายถึง รูปภาพ การเขียนอักษร การออกเสียง หรือการทำท่าทาง ซึ่งช่วยให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารเข้าใจตรง
  - 3.2 การเขียนคำหมายถึง การเขียนโดยนำเรียงพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกดและตัวการันต์ ตามลำดับได้ถูกต้องและมีความหมาย
  - 3.3 การเขียนประโยคสั้นๆ หมายถึง ความสมบูรณ์โดยเป็นการแทนความหมายของสภาพ จะประกอบด้วยสองส่วนเป็นอย่างน้อย คือภาคประธานและภาคแสดง
4. หนังสือประกอบภาพ หมายถึง เอกสารสำหรับอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีลักษณะเฉพาะคือ เป็นหนังสือที่มีภาพไม่ซับซ้อน โคร่งเรื่องง่ายๆ เนื้อหาเป็นเรื่องราวใกล้ตัวเด็ก ข้อความที่ใช้มีความสัมพันธ์กับภาพ ช่วยให้เด็กคาดเดาคำศัพท์และข้อความจากภาพได้ โดยใช้การชี้คำศัพท์ วลีและการชี้เหตุการณ์ที่คุ้นเคย คำศัพท์ที่ใช้ในการแต่งหนังสือ เป็นคำที่เด็กอนุบาลใช้บ่อยการออกแบบหนังสือแต่ละเรื่องจะมีคำศัพท์ที่พบบ่อยเป็นจุดเน้นพิมพ์แบบ

เว้นคำ เพื่อให้เด็กสามารถอ่านได้ง่ายขึ้น

5. เด็กอนุบาล หมายถึง นักเรียนชาย หญิงที่มีอายุประมาณ 4 - 5 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนบ้านบึงเม่นหนองคู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 16 คน

6. ประสิทธิภาพ หมายถึง ประสิทธิภาพด้านกระบวนการและประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้หนังสือประกอบภาพ สำหรับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำมาจัดประสบการณ์ โดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้เท่ากับ 80/80 คือ

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของค่าเฉลี่ยที่ได้จากคะแนนการประเมินระหว่างการจัดประสบการณ์

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากคะแนนหลังการจัดประสบการณ์

7. ค่าดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าตัวเลขแสดงอัตราความก้าวหน้าทางการเรียนจากการพัฒนาการอ่านและการเขียนสำหรับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งคำนวณจากการสังเกตและการประเมินพฤติกรรมทางการเรียนหลังเรียน

8. พฤติกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การแสดงออกถึงความสนใจ เจตคติที่ดีของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ มีความเชื่อมั่น กระตือรือร้นต่อการเรียนรู้ และมีกลวิธีการเรียนรู้ของเด็กเองที่มีต่อการจัดประสบการณ์จากการใช้หนังสือประกอบภาพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับประโยชน์ดังนี้

1. หนังสือประกอบภาพทั้ง 5 เรื่อง มีคุณภาพที่เหมาะสม ครูปฐมวัยสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ดัชนีประสิทธิผลของหนังสือประกอบภาพการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านและการเขียน สำหรับชั้นอนุบาลปีที่ 2 เป็นไปตามเกณฑ์ครูปฐมวัยสามารถนำไปใช้ในการดำเนินการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยได้
3. ผลการประเมินความพร้อมด้านการอ่านและการเขียน โดยใช้หนังสือประกอบภาพ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ครูปฐมวัยและผู้สนใจสามารถนำไปพัฒนาใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยได้

4. เป็นแนวทางสำหรับครูปฐมวัยในการนำหนังสือประกอบภาพ ไปใช้จัด
ประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการอ่านและการเขียน
ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY